



T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 3 Haziran 2021

Sayı: 32523

4 6579

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Mehmet Muş tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. (01.06.2021)

Av. Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

M. Bakan

Sınırdaki karbon düzenlemesi ilk defa, 2003 yılında Londra’da faaliyet gösteren bir düşünce kuruluşu olan Yeni Ekonomi Vakfı (New Economics Foundation, NEF) tarafından dile getirilmiştir. Söz konusu düşünce kuruluşunun yayınladığı rapor; Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kuralları çerçevesinde Kyoto Protokolü’ne taraf olmayan ülkelerin kaçındığı üretim maliyetlerini, ticareti baltalamaya teşvik eden uygulamalarla eşdeğer görülmüş, sınırda karbon düzenlemesi ile ilgili konular, Avrupa’daki diğer sivil toplum kuruluşları tarafından da desteklenmiştir. Son 10 yıl içerisinde, aralarında Fransa ve İtalya’nın da bulunduğu birçok ülkenin bu fikri birkaç kez öne sürmesine rağmen sınırda karbon düzenlemeleri karşılık bulmamıştır ancak **iklim krizinin** derinleşen etkisiyle birlikte 2019 yılında sınırda karbon düzenlemeleri, Avrupa Komisyonu’nun *Avrupa Yeşil Mutabakatı* kapsamında tekrar gündeme gelmiştir. Buna göre, Avrupa Komisyonu önemli ticaret ortaklarının katı iklim hedefleri uygulamadıkları durumda **“karbon sınır düzenlemeleri mekanizmasını”** 2021 yılında uygulamaya koyma niyetini belirtmiştir. Bununla birlikte, yeni dönemde Avrupa Birliği’nin (AB) sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar %50-55 azaltma ve 2050 yılına kadar iklim/karbon nötr olması hedefini bağlayıcı bir şekilde AB müktesebatına dahil eden bir yaklaşım benimsenmiştir. Gerek pandemi gerekse politik atmosfer bu sürenin uzamasına neden olsa da hedeflerin kimisi somutlaşırken bazılarının ise 2021 yılı içinde ve devamında hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Buna göre; **Paris Anlaşması’nı onaylamayan ülkelerle yeni Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmaması; Karbon Sınır Düzenleme Mekanizması ve ürünler için yeni standartlar ve eko-etiketleme** gibi tedbirler alınması hedeflenmektedir. AB bölgesinin Türkiye’nin en büyük ihracat ortağı olması nedeniyle, söz konusu hedefler Türkiye için büyük önem taşımaktadır. Özellikle AB pazarına ürün satan ülke ve şirketler açısından karbon vergisinin hayata geçirilmesi ihracatçıları yakından ilgilendirmektedir.

Buna göre:

- 1- “Sınırdaki karbon vergisi uygulaması” üzerinde Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?

46579

- 2- Gerekli tedbirler alınmadığı takdirde söz konusu düzenlemenin ülkemizin ekonomisi üzerinde yaratacağı olumsuz etkiler üzerine modelleme yapıldı mı? Yapıldı ise hangi sonuçlara ulaşılmıştır?
- 3- Öncelikli ihracat pazarımız olan AB tarafında yaşanan bu gelişmeler yakından takip edilerek ticarete sürdürülebilirliğimizi sağlanması konusunda hangi çalışmalar yapılmaktadır?
- 4- Covid-19 pandemi sürecinin beraberinde getirdiği olumsuzluklar, AB ülkeleri başta olmak üzere, önemli ihraç ülkelerimizde yaşanan pazar ve talep daralmaları ihracatımızdaki azalışın ana nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun çok daha ötesinde ekonomik etkileri beraberinde getirecek olan *yeni standart ve etiketleme yöntemine* bir an önce uyum sağlayacak mevzuatları ve teknolojik dönüşümleri içselleştirecek bir planlama yapılmakta mıdır?
- 5- Türkiye'nin "*oyunun dışında*" kalmaması için yeni bir yaklaşım ile dönüşüm ve kalkınma seferberliği başlatılması planlanmakta mıdır? Bakanlığınızın bu konuda aldığı somut tedbirler nelerdir?
- 6- Türkiye, Paris Anlaşması'na imza atmasına rağmen; Eritre, Libya, Irak, İran, Yemen'le birlikte anlaşmayı onaylamayan bir kaç ülke arasındadır. Anlaşmanın onaylanmaması durumunda, AB tarafından alınan tedbirlerin ülkemize ticaret alanında getireceği olumsuz ekonomik etkilerin bertaraf edilmesi mümkün olmayacaktır. Paris İklim Anlaşması'nın onaylanması konusunda Bakanlığınızın görüşü nedir?